

ТМ	Г. XXXIII	Бр. 4	Стр. 1553-1561	Ниш	октобар - децембар	2009.
----	-----------	-------	----------------	-----	--------------------	-------

UDK 159.9:929 Dimitrijević B. 016:929 Dimitrijević B.

Био-библиографија

Примљено: 30.9.2009.

Драгољуб Б. Ђорђевић

Машински факултет

Ниш

## БОЈАНА ДИМИТРИЈЕВИЋ – ПСИХОЛОГ И КЛИНИЧКИ СТРУЧЊАК\*

### Резиме

У тексту се даје сажета биографија са изводом из библиографије др Бојане Димитријевић, ванредног професора на Департману за психологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу, познатог српског психолога и клиничког стручњака. Професорка Димитријевић је задужила српску психолошку науку неколиким вредним књигама и чланцима из клиничке психологије. Поред високог теоријског домета у психолошким дисциплинама којима се бави, она је веома посвећена и практичном раду са вулнерабилним популацијама: избеглим и расељеним лицима, ромском популацијом, хомосексуалцима, интравенским наркоманима.

**Кључне речи:** Бојана Димитријевић, психологија, клиничка психологија, Филозофски факултет у Нишу, Универзитет у Нишу

---

brkab@junis.ni.ac.rs

\* Спремљено у оквиру пројекта *Култура мира, идентитети и међуетнички односи у Србији и на Балкану у процесу евроинтеграције* (149014Д), који се изводи на Филозофском факултету у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој РС.

Редакција ће у неколико следећих бројева представити по једног наставника, тј. научника из друштвено-хуманистичких дисциплина – филозофије, социологије, психологије, права, економије... – стално упошљеног на Универзитету у Нишу. Поред сажете био-библиографије, изабраник ће бити представљен већ објављеним радом, за који држи да му је репрезентативан, и посебно писаним чланком за ову прилику. Ризик првенствено субјективног одабира – али није реч само о њему – преузима главни и одговорни уредник часописа, верујући да тиме потпомаже афирмацију нишке академске заједнице друштвених научника у српским и ширим оквирима.

Др Бојана Димитријевић рођена је 1961. године у Лесковцу, где је провела првих десет година свог живота и завршила прве разреде осмогодишње школе. Од четвртог разреда осмогодишње школе, породица (родитељи и старија сестра) се сели у Ниш, где наставља школовање и осмогодишњу школу завршава одличним успехом и Вуковом дипломом. Гимназију „Стеван Сремац“ у Нишу такође завршава одличним успехом и матурским радом из области психологије са темом „Наши унутрашњи конфликти“. Кроз осмогодишње и средњошколско школовање редовно учествује на такмичењима из српског, енглеског и француског језика и осваја општинске, регионалне и републичке награде. Иако су њена интересовања широко везана за друштвене науке, већ од другог разреда гимназије себе види као будућег студента психологије, показује интензивно интересовање за ову област, чита и проширује своја сазнања побуђујући све већу интелектуалну радозналост и мотивисаност за бављење психолошким темама. По завршеној средњој школи, уписује студије *психологије* на Филозофском факултету у Нишу 1980. године и са ентузијазмом и великом енергијом приступа студирању. На другој години студија добија Октобарску награду за најбољег студента са просечном оценом 10, а по дипломирању после четири године трајања укупних студија добија награду Универзитета као најбољи дипломирани студент Филозофског факултета 1984. године, са просечном оценом студирања 9,60. Од сићушне, стидљиве и несигурне девојчице, развој, сазревање али и студије психологије, формирале су отворену, комуникативну, ведру, самосталну и иницијативну особу.

Од 1985. године постаје члан колектива Клинике за заштиту менталног здравља и као психолог се наредних година упознаје са разноликом проблематиком пацијената свих узрасних категорија са којима, кроз психодијагностичке и саветодавне поступке, и практично примењује знања и вештине стечене кроз студије. Рад са пацијентима и улажење у непознанице клиничке проблематике заувек обликују њен професионални идентитет – иако првобитно оријентисана ка области психологије и развојне психологије, у клиничкој пракси проналази себе као човека снажне емпатије и сензибилитета за рад са људима притиснутим психичким проблемима. Чак и када, после тринаест година рада на Клиници (са почетком рада на Филозофском факултету) најпре редукује број радних дана испуњених радом са пацијентима, а коначно пре нешто више од две године престаје са радом на Клиници, њена највећа професионална љубав остаје рад са психијатријским пацијентима.

Уписује постдипломске студије на београдском Филозофском факултету под менторством проф. др Јосипа Бергера на смеру *клиничке психологије*. У истом периоду започиње специјалистичке студије *медицинске психологије* на Медицинском факултету у Нишу. Завршава 1998. магистарске студије магистарским радом са темом „Психо-

лошки профил адолесцентних наркомана“. Пријављује докторску тезу под називом „Психодинамика агресивности делинквентних наркомана“ и 2000. године, у размаку од два месеца, стиче титулу доктора психолошких наука, а такође и специјалисте медицинске психологије.

У периоду после завршених магистарских студија, појављује се шанса за радно место асистента на Групи за психологију. Студентски ентузијазам и снови да једног дана буде асистент и професор, који је сматрала само младалачким сном у време када се Група недуго после њеног дипломирања почела да осипа и коначно угасила, поново је оживео. Ипак, велика неодлучност да посао који воли потпуно или делимично замени послом на факултету који и не познаје и који је можда био само младалачка илузија, донели су период мучних преиспитивања и одлука. Могућност да надаље бар са трећиним радног времена настави дотадашњи посао специјалисте клиничке психологије, превагнула је и олакшала одлуку да рад на Факултету доживи као нови изазов и поље за ново учење, нова сазнања, нове инспирације. Одлука је била исправна. Рад са студентима показао се као извор неисцрпне енергије, појачане жеље да све буде урађено што боље, да се знање и вештине пренесу што разумљивије и приступачније, а да се при томе студентима не улије само знање већ и самопоштовање и сигурност да и сутра, кад са дипломом крену у самосталан практични рад, имају добру основу и као људи и као професионалци. То двосмерно размењивање енергије између професора и студената је незаменљиво искуство – прилика да не уче само студенти већ и њихови професори, да и једни и други развијају своје људске и стручне потенцијале.

Од 1996. обавља и посао вештака у области *форензичке психологије*. Као судски вештак и члан Судско психијатријског одбора, упознаје све затворе и судове у јужној Србији. Вероватно је то тако кад се нешто јако жели – после завршених студија психологије, нерадо је одустала од идеје да тражи посао у пожаревачком женском затвору, који јој се тада чинио као место где би стварно волела да ради (на велики ужас породице). И онда, петнаестак година касније, сам посао клиничког психолога увео је у тај свет. Психодијагностички рад са разноврсним починиоцима кривичних дела додао је нова искуства, нове разлоге за додатно учење из уже форензичке области, нове примере за илустровање релативно сложених тема у раду са студентима.

Учествује као психолог у више пројеката УНХЦР-а и УНИЦЕФ-а, Интернационалне мреже помоћи и других хуманитарних организација са вулнерабилним популацијама: избеглим и расељеним лицима, ромском популацијом, хомосексуалцима, интравенским наркоманима, као координатор пројектата или саветодавац. Већ сензибилисана за рад са вулнерабилним популацијама, налази много жеље и мотивације за рад са онима које многи одбацују, без предрасуда на-

стоји да топлином и разумевањем превазиђе неповерење одбачених и одбацивање разочараних.

Настоји да као супруга и мајка двоје деце (сада већ одрасле, од 22 и 17 година), али и као професионалац, максимално одговори својим обавезама, за шта као највећи мотив носи огромну љубав према породици и професији. И да, наравно, буде психолог и „раме за плакање“ и за суседе, родбину, пријатеље, најближу породицу, да увек разуме и нађе решење – тако је некако и формиран њен основни модел понашање – да буде ту за друге, помогне кад треба и за њих максимално уради.

На Филозофском факултету на Департману за психологију, почиње да ради као асистент приправник 1998, стиче звање асистента 1999, доцента 2000, а ванредног професора 2006. године. На матичној и нематичним групама (за Педагогију и Журналистику) Филозофског факултета ангажована је најпре за предмете *општа психопатологија*, *клиничка антропологија* и *клиничка психологија*, а затим бирана као ванредни професор за *психодијагностику* и ангажована је за предмете *заштита менталног здравља*, *неуропсихологију* и *психодијагностику развојног доба*. Ментор је полазницима магистарских студија из *клиничке психологије*, ментор и члан комисије бројних дипломских радова. Као управник Института за психологију од 2002-2004. године учествује у пројектима републичког Министарства за науку и Министарства просвете и спорта.

Од 2002. је ментор специјализантима из области *медицинске психологије*, при Медицинском факултету у Нишу и члан комисије за полагање специјалистичког испита. Члан је комисија за одбрану магистарских студија при Медицинском факултету у Нишу. Рецензент је више рукописа из области клиничке психологије.

#### БИБЛИОГРАФИЈА 1994-2000.

(Радови потписани презименом Илић)

1. Крстић М, Милојковић О, Илић Б.(1994) „Ментално здравље деце и младих у избеглиштву“ – Сабор психолога 5-9.10.1994. Д.Милановац
2. Илић Б. Крстић М. 1995. “Psycho-social status of the epilepsy patients in the period of social crisis” – IV European Congress of psychology, July 2–7. 1995. Athens, Greece
3. Крстић М., Милојковић О, Илић Б. (1995). “The protection of children and youth in refuge” – IV European congress of psychology, July 2–7. 1995. Athens, Greece
4. Димић М, Лазаревић Б, Марковић З, Илић Б. (1995) „Однос депресивног синдрома и медикаментозног третмана у болесника са реуматоидним артритисом“ – X Конгрес психијатара Југославије са међународним учешћем 25.10.–29.10.1995., Niš

5. Илић Б. (1996) „Psychological profile of adolescents' value system”1996 - 8<sup>th</sup> European Conference on Personality, University of Ghent, Belgium, July 8-12.1996
6. Илић Б. (1997) „Аморалност и базична структура личности наркомана“ – Десети конгрес психолога Југославије, Петровац на мору, 30.9. – 3.10.1997.
7. Илић Б. (1998) „Психолошки профил вредносног система адолесцентних наркомана“, магистарски рад, Филозофски факултет Београд
8. Илић Б., Шумоња С. (1999) „Утицај интелигенције и перцепције на постигнуће у математици“, Републички семинар Математика '99 Београд
9. Илић Б. „Ставови адолесцентних наркомана“ (1999) Емпиријска истраживања у психологији Београд
10. Ћирић З., Илић Б. Миљковић С. (1999) “Clinical and Psychosocial Factors of Homicidal Behaviour of Schizophrenic Patients” Bulgarian Psychiatric Association, Annual Conference, 24-26. September 1999. Sofia
11. Илић Б., Миљковић С., Ћирић З.(1999) “The Drug Abuser’s Value System” Bulgarian Psychiatric Association, Annual Conference, 24-26.September 1999. Sofia
12. Ћирић З., Илић Б., (1999) “Clinical and Psychosocial Factors of Homicidal Behaviour of Schizophrenic Patients” -, Bulgarian Psychiatric Association, Annual Conference, 24-26.September 1999. Sofia
13. Шумоња С, Илић Б, (1999) “Педагошко-психолошки приступ настави математике у школској 1999/2000. – Републички семинар “Настава математике 99” Београд
14. Поповић Б, Шумоња С, Д.Стојановић, Мр Б.Илић, (2000), „Успех ученика у настави математике пре и после ратних збивања”– Републички семинар „Настава математике 2000“, Београд, јануар.
15. Илић Б, (1998) „Карактеристике вредносног система адолесцентних наркомана” – за Годишњак Филозофског факултета Ниш 2000.
16. Илић Б, (2000) „Психодинамика агресивности делинквентна наркомана” –докторска теза, 12.07.2000. , Филозофски факултет Ниш
17. Поповић Б., Шумоња С., Стојановић Д., Илић Б., (2001) „Успех ученика у наставном процесу током ратних и послератних збивања“, X конгрес математичара Југославије-Београд 21-24.јануар 2001.
18. Илић Б., Шумоња С, Поповић Б., (2001) „Психолошко-педагошки осврт на успех ученика из математике у наставном про-

- цесу током ратних и послератних збивања“, Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука 23-27.мај 2001. (рад објављен у Зборнику радова у целости)
19. Ћирић З, Илић Б, Николић Г (2001.) “Ратни психотрауматизам-судско-психијатријски аспект”, Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука 23-27.мај 2001. (рад објављен у Зборнику радова целости)
  20. Николић Г., Ћирић З., Илић Б, Миленковић Т. (2001) „Психијатријски поремећаји у ратним условима – наше искуство“, , Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука 23-27.мај 2001.(рад објављен у Зборнику радова у целости)
  21. Бојана Илић, Соња Шумиња, Биљана Поповић (2001) „Психолошко-педагошки осврт на успех ученика из математике у наставном процесу током ратних и послератних збивања — Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука, 23-27.5.2001., Зборник радова 5 “Рехабилитација жртава рата”
  22. Миљковић С., Илић Б., Ћирић З. (2001) „Теорије агресивности“- Скуп српског удружења за кривично право, Зборник радова „Насиље и кривична одговорност - правно-медицински аспекти агресивног понашања и његовог сузбијања“, Копаоник 29-31.март 2001.
  23. Ћирић З, Николић Г., Илић Б. (2001) „Агресивност и делинквентно понашање код менталних поремећаја“, Скуп српског удружења за кривично право, Зборник радова „Насиље и кривична одговорност - правно-медицински аспекти агресивног понашања и његовог сузбијања“, Копаоник 29-31.март 2001.

*БИБЛИОГРАФИЈА 2001-2009.год.:  
(Радови потписани презименом Димитријевић)*

*РАДОВИ САОПШТАВАНИ  
НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА И ОБЈАВЉЕНИ У ЦЕЛОСТИ*

24. Ћирић З., Илић Б. „Ратни психотрауматизам, судско-психијатријски аспект“ (2002)- – Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука, 23-27.5.2002., Зборник радова 3 „Душевни поремећаји“
25. Николић Г., Ћирић З., Илић Б., Милениковић Т. (2002) „Психички поремећаји у ратним условима – наше искуство“ – Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, Бања Лука, 23-27.5.2002., Зборник радова 3 „Душевни поремећаји“

26. Илић Б (2002) “Карактеристике вредносног система адолесцентних наркомана” Годишњак за психологију год I бр 1 стр.41-65 ISSN 1451-1967.
27. Илић Б (2003) “Квалитет комуникације између ученика и наставника”. Годишњак за психологију год I I бр 2 стр.213-219 ISSN 1451-5407
28. Илић Б (2003) „Модалитети агресивности делинквената наркомана“, Годишњак за психологију, број 2, Филозофски факултет у Нишу.
29. Илић Б (2004) „Наркоманија младих“, Годишњак за психологију год I I бр 2 стр.213-219 ISSN 1451-5407

*Врста рада:*

*оригинални научни; часопис националног значаја P62 (1,5)*

30. Ђорђевић М., Димитријевић Б., Тодоровић Ј, Голубовић Г (2006) „Васпитни стилови родитеља и склоност ка злоупотреби алкохола“, 54 Научно-стручни скуп Сабор психолога, 24-27 мај 2006. Златибор, Књига резимеа стр. 21.
31. Ристић Л, Димитријевић Б, Тодоровић Ј (2006):“Psychoactive Substances, psychopathological tendencies and quality of family relationship“, 26<sup>th</sup> International Congress of Applied psychology, 16-20 July, 2006. Athens, Abstarct book str 1528.
32. Димитријевић Б. (2006) “Улога форензичког психолога у психолошким вештачењима” Тематски зборник радова стр.91-107 ISBN 86-7379-106-5 COBISS.SR-ID 131919884
33. Димитријевић Б (2006) „Личност адолесцентних наркомана“, Годишњак за психологију вол 4 No 4-5 2006. ISSN 1451-5407 UDK 207-223
34. Димитријевић Б (2007) „Дијагностички аспекти психолошке процене зависника од дрога“, Друштво, породица и понашање, тематски зборник, стр.117-131, ISBN 978-86-7379-139-5 COBISS.SR – ID - 143213068
35. Јовановић А, Тодоровић Ј, Димитријевић Б (2007) „Доживљај односа са родитељима, агресивност и алекситимија младих са делинквентним понашањем“, III Конференција Дани примењене психологије у Нишу,Филозофски факултет Ниш, 28-29 септембра 2007. Књига резимеа, стр 74-75
36. Ђорђевић М, Илић Б, Тодоровић Ј, Голубовић Г (2007) „Димензије личности адолесцената, злоупотреба алкохола и васпитање у породици“, 55 Научно-стручни скуп Сабор психолога, Психологија у Србији, Србија у Европи, Доњи Милановац, 23-26 мај 2007, Књига резимеа стр 69-72.
37. Димитријевић Б (2009), „Психолошки проблеми студената Универзитета у Нишу“, Студенти, секс и дрога, стр.49-63, Центар за

научна истраживања САНУ и Универзитет у Нишу, Свен Ниш  
ИСБН 978-86-7025-481-1 COBSISS.SR-ID 157265932

*РАДОВИ САОПШТАВАНИ НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА  
СА ОБЈАВЉЕНИМ РЕЗИМЕОМ:*

38. Николић Г, Илић Б, Љубенковић М, (2000) „Психолошке карактеристике хоспитализованих псоријатичних болесника у односу с тежином псоријазе“, XI Конгрес психијатара Југославије, 27-30.6.2000. Врњачка Бања
39. Тирић З, Илић Б., Миљковић С., Жикић О (2000) „Фактори криминогености схизофрених болесника“, XI Конгрес психијатара Југославије, 27-30.6.2000. Врњачка Бања
40. Тирић, Миљковић С, Илић Б, Лазаревић Б (2000) „Нека психијатријско правна и етичка питања принудне хоспитализације“, XI Конгрес психијатара Југославије, 27-30.6.2000. Врњачка Бања
41. Илић Б (2000) „Модалитети агресивности делинквената“, Сабор психолога, 08-11.11.2000. - Врњачка бања
42. Тирић З, Трајановић Љ, Николић Г, Илић Б (2004) „Ратни психотрауматизам у судско-психијатријској теорији и пракси“, Пета национална конференција са међународним учешћем – агесија, суицидологија, виктимологија, Пловдив, Бугарска, 22-25.4-2004.
43. Костић М, Тирић З, Илић Б (2004) „Victimological aspect of juvenile particide“, Пета национална конференција са међународним учешћем - агесија, суицидологија, виктимологија, Пловдив, Бугарска, 22-25.4-2004.
44. Николић Г, Илић Б, (2004) „Депресивност и анксиозност депресивних болесника“, XII Конгрес психијатара Србије и Црне горе, Херцег Нови 13-17.6.2004., зборник резимеа

*Монографија*

1. Бојана Илић: “Феноменологија агресивности делинквената” Монографија, Свен, Ниш 2005. стр.1-156

*Уџбеници:*

1. Г. З.Голубовић, А. Лакић, Б. Илић (2002) „Основи форензичке психологије и психопатологије“, Здравствени центар.
2. З. Тирић, Б. Димитријевић (2009) „Основи судске психијатрије и психологије“, Студентски културни центар, Свен, Ниш.

Dragoljub B. Đorđević, Niš

**BOJANA DIMITRIJEVIĆ:  
PSYCHOLOGIST AND CLINICAL EXPERT**

**Summary**

The text contains a concise biography with a bibliography extract of Dr. Bojana Dimitrijević, an associate professor at the Department of Psychology of the Faculty of Philosophy of the University of Niš, a renowned Serbian psychologist and clinical expert. Professor Dimitrijević has obliged the Serbian psychological science with numerous valuable books and articles on clinical psychology. Apart from outstanding theoretical achievements in her disciplines of choice, she is greatly dedicated to the practical work with vulnerable populations: refugees and displaced persons, Romani population, homosexuals, intravenous drug addicts.

**Key Words:** Bojana Dimitrijević, Psychology, Clinical Psychology, Faculty of Philosophy in Niš, University of Niš